

Ono Yovipama Viohonge Ekalo Lietu Tuakristão Kuenda Oku Kunda

OSEMANA 7-13 YENYENYE LINENE

OVOKUASI A SANGIWA VONDAKA YA SUKU | ETUNDILO 23-24

“Ka ci Tava Oku Kuama Owiñi”

(Etundilo 23:1) Ka ci tava oku pitisa olombonde viesanda. Ka ci tava oku likuta londingaivi hu lingi ombangi yuhembi.

utala wondavululi, 08/2018 kem. 5 ocin. 7-8
**Ove hẽ wa Kũlĩha Ovina Via Kongela Vombangu-
lo Yimue?**

⁷ O sole hẽ oku tuma asapulo kakamba vove? Eci ove o tala esapulo limue liokaliye ale o yeva ulandu umue, o liyeva hẽ ndukuakusandeka asapulo lonjanga yalua? Osimbu kua tumisile esapulo limue li pula ndoco: ‘Nda kolela hẽ okuti ulandu owu wocili? Nga nda kũlĩha hẽ ovina viosi via kongela vombangulo yimue? Nda kua ci kolelele ku ka sandeke ovohembi. Nda wa limbuka okuti esapulo limue haliociliko, ku ka li tume. Limapo!

⁸ Kuli esunga likuavo lieci ci kokela ohele oku tuma esapulo limue osimbu kua sokoluile. Kolofeka vimue, upange wetu u kasi oku tatekiwa ale oku lambalaliwa. Ovanyãli vetu kolofeka viaco va sandeka locipango asapulo a tu saluisa ale asapulo a tu kokela oku liyuvula pokati. Sokolola eci ca pita ko União Sovietika. Olosipayu via kũlĩhiwile okuti KGB, via sandeka ovohembi okuti vamue vamanji va pakula afendeli va Yehova. Ci sumuisa calua, momo vamanji valua va siata oku tava kovohembi aco kuenje va siapo ocisoko ca Yehova. Valua pokati kavo va tiuka, pole, vakuavo ka va yongola oku tiuka. Ovo va ecelela okuti asapulo aco wuhembi a nyõla ekolelo liavo. (1 Tim. 1:19) Tu yuvula ndati oku kupukila vonjanjo yaco? Yuvula oku sandeka asapulo ka a sungulukile ale ana okuti kua kũlĩhĩle eci ca kongelamo. Ku ka tave ño viosi o yeva. Pole, tete kũlĩhĩsa ovina via kongela vombangulo yimue.

(Etundilo 23:2) Ka ci tava oku kuama owiñi oku linga eviho. Ka ci tava oku kuama ño owiñi loku imba uvangi wuhembi u pengisa ondaka yesunga.

perspicaz-volume 1 kem. 175 ocin. 4
Arone

Ocili okuti olonjanja vitatu Arone a yapuisiwa, hayeko wa fetika oku linga ovina ka via sungulukile, citava okuti wa ecelela oku ya puiswiwa lekalo ale lovilinga vĩvi via vakuavo. Kelinga lĩvi liatete eye wa sukilile oku kapako onumbi yokuti: “Ka ci tava oku kuama owiñi oku linga eviho.” (Etu. 23:2) Ndaño ndoco, onduko yaye, yeya oku tukuiwa Vovisonehua lonjila yimue yi lekisa esumbilo kuenda eci Omõla a Suku a kala palo posi, wa limbuka esilivilo liutunda wa Arone.—Osa. 115:10, 12; 118:3; 133:1, 2; 135:19; Mat. 5:17-19; 8:4.

(Etundilo 23:3) Ondaka yosuke ku ka yamẽle.

perspicaz-volume 1 kem. 479 ocin. 5
Upeke

Oku linga esunga pocakati cocitukiko ca tendiwile ndupeke kuenje Vocihandeleko tu sangamo alungulo alua atiamẽla koku yuvula ovitukiko, ocame, momo ovina viaco vi pondola oku kokela onganji oku yuvula oku lekisa esunga. “Ovitukiko vi koke-la olonganji upeke.” (Etu. 23:8) “Ovitukiko vi sitika ovaso a vakualondunge.” (Esin. 16:19) Ndaño okuti onganji ukuesunga haeye ukualondunge, o pondola oku yapuisiwa lovitukiko via vana va linga elinga lĩvi. Ocihandeleko ca Suku ci tenda elinga liaco liupeke poku popia hati: “Ko ka sumbili ocipala cosuke, ku ka kemainye ocipala cekope.” (Ovis. 19:15) Omo liaco, omo liohenda ale omo liomanu, onganji ka ponduile oku imba uvangi kolohuasi omo okuti va kala olohuasi.—Etu. 23:2, 3.

Oku Konomuisa Lutate Ovina vi Sangiwa Vembimbiliya

(Etundilo 23:9) Ka ci tava oku talisa ukombe ohali, momo utima wukombe wokũlĩhi, omo lenevo wa kaili akombe vofeka ye Egito.

utala wondavululi, 16.10 kem. 4 ocin. 4
“Ko ka Liwekipo Oku Lekisa Ohenda Kakombe”

⁴ Yehova ka longisile lika va Isareli oku lekisa esumbilo ku vana va tunda kolofeka vikuavo, pole eye

wa yonguile okuti ovo va ivaluka eci ci lomboloka oku kala omanu va tunda kolofeka vikuavo. (**Ta-nga Etundilo 23:9.**) Ndaño ceci va Isareli va kala a pika Kegito, ka va soliwile la va Egito. (Efet. 43:32; 46:34; Etu. 1:11-14) Eci va Isareli va kala kofeka yikuavo va tala ohali yalua. Yehova wa yonguile okuti ovo va ci ivaluka kuenda va lekisa ohenda komanu vana va tunda kolofeka vikuavo kumue lavo.—Ovis. 19:33, 34.

(**Etundilo 23:20, 21**) Tala, mitisa kovaso yene ungelo oku vu lava vonjila, loku vu tuala kocitumālo nda wangiliyili. ²¹ U yeveleli. Pokoli kondaka yaye. Ko ko ñualelipo omo ka ecela okulueya kueni; momo o kasi londuko yange.

perspicaz-volume 2 kem. 828 **Mingeli**

1. “Ungelo unene” eye lika o kola, onduko yaye ya tukuiwa Vembimbiliya kuenda ungelo Gabriele. (Yuda 9) Onduko yaco tete yi sangiwa kocipama cekūi celivulu lia Daniele, kuna Mingeli a tukuiwa okuti “ombiali yinene,” weya oku kuatisa ungelo umue o sulemo una wa kala oku liyaka “lombiali ya Persia.” Mingeli wa tukuiwa okuti ‘ombiali yomāla vepata lia Daniele.’ (Dan. 10:13, 20, 21; 12:1) Eci ci lekisa okuti Mingeli ungelo una wa songuila va Isareli vekalasoko. (Etu. 23:20, 21, 23; 32:34; 33:2) Eci ci likuata lolondaka viokuti ‘Ungelo unene, Mingeli, wa liyaka leliapu omo va lipatālela etimba lia Mose.’—Yuda 9.

Oku Tangiwa Kuembimbiliya

(**Etundilo 23:1-19**) Ka ci tava oku pitisa olombo-nde viesanda. Ka ci tava oku likuta londingaivi hu lingi ombangi yuhembi. ² Ka ci tava oku kuama owiñi oku linga eviño. Ka ci tava oku kuama ño owiñi loku imba uvangi wuhembi u pengisa ondaka yesunga. ³ Ondaka yosuke ku ka yamēle. ⁴ Nda o ñualēhela longombe yunyali wove ya yelēla pamue ocimbulu caye, yi tuala muēle kokuaye. ⁵ Nda o mōla ocimbulu cu wa ku suvuka ca kupukila posi locitele ca ci lumdika ka ci tava oku u siaño te u kuatisa oku ci pandulula. ⁶ Ka ci tava okupengisa esunga lia sesamēla ondaka yosuke yove. ⁷ Amēla ocipāla londaka yuhembi. Ka ci tava oku ipaya u ka kuete ongole pamue ukue-

sunga omo ame si yowisa ale ondingaivi. ⁸ Ka ci tava oku tambula ovitukiko omo ovitukiko vi koka olonganji upeke, kuenje vi pengisa olondaka viava va kuete esunga. ⁹ Ka ci tava oku talisa ukombe ohali, momo utima wukombe wokūlihi, omo lenevo wa kaili akombe vofeka ye Egito. ¹⁰ Anyamo epandu vu lima osi yene loku ungula olomema viaco. ¹¹ Unyamo wepanduvali vu yi puyuisa okuti yi vonga, kuenje olosuke viofeka yene vi lia. Eci ovio via siamo oco ovinyama viovusenge vi ci lia. Haico o linga locumbo cove cayuva, locumbo coliveira. ¹² Oloneke epandu o linga upange wove. Eteke liepanduvali o puyuka oco ongombe yove locimbulu cove vi mōle epuyuko, kuenda omōla upika wove ukāi lukombe va kavuluke. ¹³ Ovina viosi nda popia lene lunguki lavio. Ka ci tava oku tukula olonduko violosuku viñi. Ka vi ka yevalele vimēla viene. ¹⁴ Vu ndingila ofesta olonjanja vitatu kunyamo. ¹⁵ Vu lingainga ofesa yombolo ka yi kuete etumbisa. Ndeci nda vu handeleka, haico vu linga okuti vu lialia ombolo ka yi kuete etumbisa oloneke epanduvali kotembo ya tukuiwa vosāi ya Aviva, omo oyo osāi wa tundi ke ke Egito. Lomue iya kokuange upolokoso. ¹⁶ Vu linga ofesta yevi wonguli tete kupange wene woku lima. Vu lingavo ofesta yoku mala oku ungula ovaima a tunda kupange wene. ¹⁷ Olonjanja vitatu kunyamo alume vene vosi veyā ku Yehova Suku. ¹⁸ Ka ci tava oku lumbila osonde yocilumba cange pamosi lombolo yi kuete etumbisa. Lulela wofesta yange ka u ka lale toke komēle. ¹⁹ Ovaima a tete a tunda vovapia ene vu a nena konjo ya Yehova Suku yene. Ka ci tava oku teleka okahombo vasenjele a inaco.

OSEMANA 14-20 YENYENYE LINENE

OVOKUASI A SANGIWA VONDAKA YA SUKU | ETUNDILO 25-26

“Esilivilo Lia Velapo Liotavernakulu”

(**Etundilo 25:9**) Ndeci hu lekisa oseteko yotavernakulu loseteko yovikuata viaco haico wu vi tunga.

perspicaz-volume 1 kem. 180 **Ocikasia Covisila**

Oseteko kuenda Ndomo ca Laikele Oku Kala. Ocina catate Yehova a eca ku Mose ceci ohandeleka oku tunga otavernakulu, oseteko kuenda ndomo Ocikasia ca lairoke oku kala, momo, ca kala ocikuata cimue ca velelepo votavernakulu kuenta vocilombo cosi ca va Isareli. Ocikasia caco ca kuatele 2,5 kovikeya vusövi, 1,5 kovikeya vupati kuenda 1,5 kovikeya vokulepa (c. 111 x 67 x 67 cm). Ca pangiwiile lavaya uti wositimi loku lañiwa vokati loko samua lulu wa fina. Va ci “pamisa” “longenge yulu.” Onepa yavali yocikasia, onuviko yaco ya pangiwiile lulu wakola, avaya ko ño lika a lañiwile lulu pole, ocikasia cosi ca lañiwile lulu ci kale vupati kuenda vokulepa. Kilu lionuviko yaco kua kala va keruvi va vali viulu okuti via teliwa lonjundo, okuti keruvi umue wa kala kongenge yimue kuenda keruvi ukuavo wa kala kongenge yikuavo, ovipala viavo via limba ovaso kuenda via petamēla konuviko loku olūila avava avo kilu. (Etu. 25:10, 11, 17-22; 37:6-9) Onuviko yaco ya kŭlŭhŭwilevo okuti “omangu yohenda” ale ‘ulamba va vindikiya.’—Etu. 25:17; Va Hev. 9:5. etosi tala osapi **TAMPA PROPICIATÓRIA.**

(Etundilo 25:21) O tumbika omangu yohenda kilu liocikasia; vokati kocikasia o solekamo ovawe ovihandeleko huiha.

perspicaz-volume 1 kem. 180 ocin. 2 **Ocikasia Covisila**

Ocikasia ca kala ociseleko cikola muna mua kapiwile ovisila, uvangi, okuti avaya avalali uvangi ale Ovihandeleko Ekūi. (Etu. 25:16) “Ombia yulu mua kapiwa omana, kumue lombueti ya Arone ya yova” ya kapiwilevo Vocikasia pole, noke vieya oku upiwamo eci handi onembele ya Salomone ka ya tungiwile. (Va Hev. 9:4; Etu. 16:32-34; Ate. 17:10; 1 Olos. 8:9; 2 Asa. 5:10) Osimbu Mose ka file, eye wa eca elivulu liovihandeleko kovitunda via va lewi, loku va handeleka okuti ka lisolediwa vokati kocikasia, pole, li kapiwa konēle yocikasia covisila via Yehova, Suku yene, okuti li linga ombangi yoku vu pisa.—Esin. 31:24-26.

(Etundilo 25:22) Oko ñualehela love. Kilu liomangu yohenda, pokati kovakeruvi vavali va kasi kocikasia covisila, oko mbanguila love ovina viosi huiha ndovihandeleko viomanu va Isareli.

perspicaz-volume 1 kem. 181 ocin. 3 **Ocikasia Covisila**

Ca sokisiwile lemōleho lia Suku. Ocikasia ca sokisiwile lemōleho lia Suku vokuenda kuoloneke viosi. Yehova wa likuminyile hati: “Okoko ñualehela love. Kilu liomangu yohenda, pokati kovakeruvi vavali va kasi kocikasia covisila,” “Ame mōlehela velende kilu liomangu yohenda.” (Etu. 25:22; Ovis. 16:2) Samuele wa soneha okuti Yehova “wa tumāla kilu lia va keruvi” (1 Sam. 4:4); omo liaco va keruvi va kala ‘ocindekaise cekālu’ lia Yehova. (1 Asa. 28:18) Kuenje, “eci Mose a iñila vombalaka yoku ñualēhela la Yehova oku vangula la Yehova, oco a yeva ondaka ya popia laye, ya tundilila kilu liomangu yohenda ya kala kilu liocikasia covisila, pokati ka va Keruvi vavali, oco ya popia laye.” (Ate. 7:89) Noke, Yehosua kuenda citunda Finehase va vangulavo la Yehova kovaso Yocikasia. (Yeh. 7:6-10; Olong. 20:27, 28) Pole, ocitunda cinene eye lika wa enda oku iñila Vohondo yi Kola koku Kola loku mola ocikasia, onjanja yimosi lika kunyamo, ha locimahoko coku vangula la Yehova pole, oco a tēlise ocipito ceteke coku Tuvika Akandu.—Ovis. 16: 2, 3, 13, 15, 17; Va Hev. 9:7

Okoko Konomuisa Lutate Ovina vi Sangiwa Vembimbiliya

(Etundilo 25:20) Vakeruvi va linga ndoku olūila kilu avava avo, okuti va sitika lavava omangu yohenda. Va limba ovaso. Ovipala viakeruvi vimba ovaso komangu yohenda.

perspicaz-volume 3 kem. 361 ocin. 1 **Vakeruvi**

Ovindekaise via vakeruvi via kongeliwilevo kokuata viotavernakulu vekalasoko. Kolongenge vionuviko viocikasia kua kala vakeruvi vavali viulu via teliwa. Ovio via limba ovaso kuenda via petamēla konuviko lonjila yimue yoku fendela. Ukeruvi lukeruvi wa kuatele avava avalali volūila kilu lionuviko lonjila yi lekisa eteyuilo. (Etu. 25:10-21; 37: 7-9) Vokati kolonanga viombalaka Viotavernakulu kuenda onanga ya tepa Ohondo yi Kola koku Kola, va tutilako va keruvi.—Etu. 26:1, 31; 36:8, 35.

(Etundilo 25:30) Komesa o kapa kapa hū, okoko ñapaela ame, ombolo yoku tala.

Ombolo ya Taliwa

Olombolo ekūi la vali via enda oku kapiwa komesa yimue ya kala pocitumālo ci Kola cotavernakulu ale vonembele kuenda via enda oku piñanyiwa la vikuavo volocasapalo viosi. (Etu. 35:13; 39:36; 1 Olos. 7:48; 2 Asa. 13:11; Neh. 10:32, 33) Ondaka yo Heveru yi tiamisiwila kombolo ya taliwa yeyi yokuti “ombolo yocipala.” Ondaka “ocipala” olonjanja vimue yi lomboloka “okumolēha” (2 Olos. 13:23), kuenje olombolo via taliwa via enda oku kapiwa kovaso a Yehova ndocilumba ci eciwa kouaye olonjanja viosi. (Etu. 25:30) Olombolo via taliwa via tu kuiwavo okuti “olombolo via tumbikiwa” (2 Asa. 2:4) ombolo yoku taliwa” (Mar. 2:26) kuenda “olombolo” (Va Hev. 9:2).

Oku Tangiwa Kuembimbiliya

(Etundilo 25:23-40) “O tunga omesa yositimi, usōvi wayo ovikeya vivali, upati ukeya, okulepa kuaco kilu ukeya komeyu. ²⁴ O yi laña lulu wa fina, o yi ñualisa longenge yulu. ²⁵ O yi ñualisavo ocimbimbi cupati weka, locimbimbi caco o ci ñualisa longenge yulu. ²⁶ O yi pangela ovinunga vikuāla viulu loku kapa ovinunga viaco kavindi akuāla a kasi kolongonjo viaco. ²⁷ Ovinunga vi kala ocipepi locimbimbi, omu mu yakuila olomuangukuwa vioku ambata omesa. ²⁸ O songa olomuangukuwa viositimi loku vi laña lulu ha vambata lavio omesa. ²⁹ Lalonga aco lolonguto lasanga latiyela va itaila lao, viosi o vi tunga lulu wa fina. ³⁰ Komesa o kapa kapa hū, oku ñapaela ame, ombolo yoku tala. ³¹ O tunga ondiyelo lulu wa fina; ondiyelo yaco yoku tela; omangu yaco, longunji, lovilindo lapumbu lolonēlēho, cosi ci tungiwa ocivela cimosi. ³² Ku kale ovimanganjumba epandu vi tunda kolonele viaco, ovimanganjumba vitatu viondiyelo konēle ovimanganjumba vitatu konēle. ³³ Otuvilindo tutatu tua lisoka ndolomendua tu kala kocimanganjumba cimosi kumosi lepumbu lonēlēho, otuvilindo tutatu, tua lisoka ndolomendua, tu kala kocimanganjumba cikuavo, kumosi lepumbu lonēlēho; haico kovimanganjumba viaco epandu vi tunda kongunji yondiyelo. ³⁴ Vondiyelo mu kala otuvilindo tukuāla tua lisoka ndolomendua, kuenda apumba aco lolonēlēho. ³⁵ Ku kala

epumbu kombuelo yovimanganjumba vivali, viosi ocivela cimosi, epumbu kombuelo yovimanganjumba vivali, viosi ocivela cimosi, epumbu kombuelo yovimanganjumba vivali, viosi ocivela cimosi, kovimanganjumba viaco epandu vi tunda kondiyelo. ³⁶ Apumbu aco lovimanganjumba viaco vi linga laco ocivela cimosi; cosi muēle cimosi va ci tela lulu wa fina. ³⁷ O tunga olovela viaco epanduvali; kuenje va mīha olovela viaco ha vi tuila ocitumālo caco. ³⁸ Otuayola tuaco lotualonga tuovinene tu kala tulu wa fina. ³⁹ Yi tungiwa lotalendo yulu wa fina, okuti ondiyelo lovikuata viayo viosi. ⁴⁰ Patekela okuti o vi tunga ndoloseteko va ku lekisa komunda.”

OSEMANA 21-27 YENYENYE LINENE

OVOKUASI A SANGIWA VONDAKA YA SUKU | ETUNDILO 27-28

“Nye tu Lilongisila Kuwalo Wovitunda”?

(Etundilo 28:30) O kapa urimi la tumimi vonjeke yoponete. Vi kala ponete ya Arone kutima waye eci a iñila ku Yehova. Oco Arone ambata kutima waye evi o tetuluila lavio la Isareli kovaso a Yehova oloneke viosi.

perspicaz-volume 3 kem. 758

Urimi la Tumimi

Valua vakuakukonomuisa Embimbiliya va tava okuti, Urimi la Tumimi via kala olosande. Ovio via tu kuiwa okuti “olosande vi kola” Vembimbiliya liongelesi lia James Moffatt, Ketundilo 28:30. Vamue va popia okuti via kala volonepa vitatu, yimue va sonehamo “oco,” yikuavo va sonehamo “sio” kuenda yatatu ka va sonehelemo cimue. Ovio via ponduile oku upiwako, loku eca etambulula kepu-lilo lia lingiwa nda onepa ka va sonehelemo cimue yopiwako, nda ka kuli etambululo. Valua va sima okuti, pamue ovawe avali atapika okuti konele yimue ku yela ku kuavo ku tekāva. Eci a imbiwa, kolonele vivali ku yela via lombolokele “oco”, kolonele vivali ku tekāva “sio”, onele yi tekāva lonele yi yela via lombolokele okuti ka kuli etambululo. Onjanja yimue eci Saulu a pinga pocakati cocitunda nda wa ponduile oku enda oku ka yaka la va Filisiti, eye ka vo tambuluile. Poku sima okuti

umue pokati kakuenje vaye wa lueya eye wa popia hati: “A Suku ya va Isareli, tambulula pocakati co Tumimi!” Saulu kuenda Yonatão va tepiwa pokati ka vana va kalapo, noke va imba osande oco va nôle umue pokati kavo. Kulandu waco epingilo liokuti: “Tumimi!,” ci lekisa okuti ca pangele onepa koku imba olosande, ndaño okuti pamue pokati kovina viaco vivali pakala elitokeko.—1 Sam. 14: 36-42.

(Etundilo 28:36) O tela ulame wulu wa fina hu sokotolamo ndeci va sokotola osinete okuti OKU KOLA KU YEHOVA.

perspicaz-volume 3 kem. 703 ocin. 5
Upolo

Ocitunda Cinene co ko Isareli. Ko Isareli, kovaso yekofue liocitunda cinene kua kala ulame wulu kupolo waye, ‘ondimbukiso yi kola yelitumbiko’ va tayako ocisonehua ndeci, “va sokotola osinete okuti”: “Oku kola kua tiamēla ku Yehova.” (Etu. 28: 36-38; 39:30) Omo okuti ocitunda cinene eye wa kala mitavaso ya velapo yefendelo lia Yehova ko Isareli, ca sungulukile okuti amamako oku kola kocikele caye, onumbi yaco ya kalavo ndonjivaluko ko Isareli yosi oco va amameko oku liyelisa kupange wa Yehova. Ca kalavo ondimbukiso Cocitunda Cinene ca velapo okuti Yesu Kristu, wa tumbikiwa la Yehova Suku kupange waco wutunda, oco a teyuile oku kola Kuaye.—Va Hev. 7:26.

(Etundilo 28:42, 43) O va tongela ovikasau viovalatanya ha vi sitika osōi yepōlola liavo. Vi tunde koviongo toke kovikalo. ⁴³ Arone lomāla vaye va vi wala eci va ihila kombalaka yoku ñualēhēla la Yehova, pamue eci veyā ocipepi lutala ha va lingi upange omu mu kola, sanga ongole yi va wila ha va fi. Ci linga ocisila caye leci combuto yaye yu kuāi otembo ka yi pui.

utala wondavululi, 15/8/2008 kem. 15 ocin. 17
Tu Sivayi Yehova Loku Lekisa Esumbilo Kokuaye

¹⁷ Poku fendela Yehova, tu sukila oku lekisa esumbilo. Elivulu Liukundi 5:1, li popia hati: “Nda wenda konjo ya Suku enda lesumbilo.” Mose la Yehosua, va vetiyiwa oku lula olohaku eci va kala pocitumālo ci kola. (Etu. 3:5; Yeh. 5:15) Ovo va tava oku ci linga omo liesumbilo. Ovitunda via va

Isareli, va kisikiwile oku wala ovikasau “viovalatanya ha vi sitika osōi yepōlola liavo.” (Etu. 28: 42, 43) Ocihandeleko caco ca va kuatisa oku wala uwalo wa sunguluka poku linga upange kutala. Apata osi ovitunda va pokuile konumbi yoku leki-sa esumbilo.

Oku Konomuisa Lutate Ovina vi Sangiwa Vembimbiliya

(Etundilo 28:15-21) O tunga onjeke yoku wala ponete. Yi tungiwa luloño haimo muenda evi vionku tetulula lavio. Ndecī va tonga efonde haico o yi tonga. O yi tunga lalina onoloti la a vumbula la a kusuka kuenda onanga yovalatanya. ¹⁶ Yi kala lasūsū a kuāla a lisoka, lombandihinyo, usō-vi epaluma, upati epaluma. ¹⁷ O kapamo otuvawe lovivela viatuo, ovilala vikuāla viovawe. Kulala watete kukala sardiu, topasiu, karbunkulu, owo ulala watete; ¹⁸ kulala wavali emeralda, safira, diamante; ¹⁹ kulala watatu jasinto, agata ametisitia; ²⁰ lokulala wakuāla turkesa, sardonika, jaspe. A tumāla vovivela viaco a ñualīwa lulu. ²¹ Ovawe a soka lolonduko viomāla va Isareli ekuī lavavali, a soka lolonduko viavo. Ndoku sokotola osinete, ale londuko yalio eli londuko yalio; a kalako mekonda liapata ekui lavavali.

utala wondavululi, 1/8/2012 kem. 26 ocin. 1-3
kelimi Lioputu
Wa ci kūlīha?

Pi kua tundaile ovawe a fina o ponete yocitunda cinene coko Isareli?

Eci va Isareli va tunda kegito loku iñila vekaloso-ka, Suku wa va handeleka oco va linge onjeke yo ponete. (Etundilo 28:15-21) Ya kuata ovawe ndeci, sardiu, topasiu, karbunkulu, emeralda, safira, diamante; jasinto, agata, ametisitia; turkesa, sardonika kuenda jaspe. Anga hē va Isareli va kuatele epondolo lioku kuata ovawe aco a fina?

Kosimbu, omanu va kapeleko calua ovawe a fina kuenda va enda oku a landisa. Ndecī, va Egito va enda oku kopa ovawe aco a fina, kovitumālo vioncipāla ndeci kolofeka viokoloneke vilo ko Irā, ko Afeganistão kuenda ko Índia. Ovawe alua a fina a litepa, va enda oku a fēla kalungi o ko Egito. Olosoma vio ko Egito via enda oku lava ovina via

fēliwa kovikanjo viatiamēlele kokuavo. Yovi wa lombolola ndomo omanu va kala kotembo yaye va tungaile ovindumba vioposi oco va sande ovokua-si. Pokati kovina vikuavo va enda oku fēla vievi, o safira kuenda o topajio vina via tukuiwa la Yovi.—Yovi 28:1-11, 19.

Ulandu u sangiwa kelivulu Lietundilo u lekisa okuti, va Isareli poku tunda vofeka va “punda va Egito” ovina via kuatele esilivilo. (Etundilo 12: 35, 36) Kuenje, citava okuti ovawe onjeke yopone-te yocitunda a tunda Kegito.

(Etundilo 28:38) U kala kupolo wa Arone, kuenje Arone ambata ongole yovina vi kola, vina va Isareli va kolisa ha vi lingi ovali viavo vi kola. Olonjanja viosi u kala kupolo waye, oco vi taviwa la Yehova.

perspicaz-volume-3 kem. 529

Oku Kola

Ovinyama kuenda ovikūla vioposi. Onuñulu yongombe pamue onuñulu yomeme pamue onuñulu yohombo via tendiwile okuti vi kola kovaso a Yehova kuenje ka via sesamelele oku vi yovola. Via sukilile oku eciwa ndocilumba kuenda onepa yikuavo yatiamēlele kovitunda. (Ate. 18:17-19) Ovaima atete kuenda ovilumba viekūi via kolele ndeci ovilumba viosi kuenda ovilumba viosi vi kola viatiamēlele kupange wocitumālo ci kola. (Etu. 28:38) Ovina viosi vi kola ku Yehova via kolele kuenda via sukilile oku kapiwako loku yuvula talavaya lavio lonjila yimue ka ya sungulukile. Ulandu umue watiamēla kocilumba cekūi. Nda ulume umue wa sokiya onepa yimue yocilumba cekūi, ndeci, otiliku kuenje o linga ahuku ha lueya olonumbi kovina vi kola via Yehova, ulume waco wa ponduile oku kuata eko lioku tomba ocihandeleko ca Suku catiamēla kovina vi kola. Ocihandeleko ca kisikile okuti ku eciwa kocitumalo ci kola ocilumba ci soka 20 kolopurcentu, oku kongelamo ocilumba comeme ka yi kuete etondelo. Lonjila eyi, kua lekisiwile esumbilo kovina vi kola via Yehova.—Ovis. 5:14-16.

Oku Tangiwa Kuembimbiliya

(Etundilo 27:1-21) O tunga utala lavaya ositimi; usōvi ovikeya vitālo, upati ovikeya vitālo; avindi

utala a lisoka. Oku lepa kuaco kilu ovikeya vitatu.² O tunga lolombinga kavindi aco akuāla; olombinga vitokeka kutala vikala uti umosi. U laña losipi.³ O tunga olombia vioku tuta lavio etiko, lolopa, latasu, lolongalufu, loviyukilo viondalū. Ovikuata viaco viosi o vi tunga losipi.⁴ O u tungila ocive-la capangu haico owanda wosipi. Kowanda waco, kasūsū aco akuāla o tunga ovinunga vikuāla viosisipi.⁵ O u kapa vemēhi liopalatende yi ñuala utala, oco owanda u sulila pokati lakati kutala.⁶ O songa olomuangua viutala, olomuangua viosisitimi; o vi laña losipi.⁷ Olomuangua viaco vi kapiwa vovinunga, lolomuangua vikala kolonēle vivali viutala poku wambata.⁸ O u tunga lavaya, vokati kaco mu kala upulule. Ndomo va ku lekisa komunda haimo vo tunga.⁹ O tunga ocitali cotavernakulu; konēle yo Sul ku kala ongumbo yocitali covalatanya, oku lepa kuonēle yimuamue ocita covikeya.¹⁰ Olongunji viaco akui avali lalukuki avio akui avali, osipi. Olonjolo violongunji lolombala viaco viopalata.¹¹ Haico konēle yo Norte vusōvi waco ku kala ongumbo, oku lepa kuaco ocita covikeya; olongunji viaco akui avali, lalukuki avio akui avali, osipi. Olonjolo violongunji lolombala viaco viopalata.¹² Vupati wocitali konēle yutakelo ongumbo yakui atālo kovikeya; olongunji ekui, alukuki ekui.¹³ Upati wocitali konēle yutundilo akui atālo kovikeya.¹⁴ Ongumbo konēle yimosi yombundi ekui kovikeya vitālo; olongunji vitatu alukuki atatu.¹⁵ Konēle yikuavo ongumbo yekui kovikeya vitālo; olongunji vitatu, alukuki atatu.¹⁶ Pombundi yocitali pakala onanga yoku vindikiya yakui avali kovikeya yalinha onoloti la a vumbula la a kusuka lovalatanya, upange womesele yoku posuisa. Olongunji viaco vikuāla alukuki akuāla.¹⁷ Olongunji viosi viocitali ci ñualāpo vi pandekiwe lolombala viopalata; olonjolo viopalata alukuki osipi.¹⁸ Usōvi wocitali ocita covikeya; upati wocitali cosi akui atālo, oku lepa kilu ovikeya vitālo, lonanga yovalatanya, lalukuki aco osipi.¹⁹ Ovivela viosi viotavernakulu, viupange waco wosi, lolombambo viayo viosi, lolombambo viosi viocitali, vi kala viosisipi.²⁰ O sapuila va Isareli okuti va ku nenēla ulela wa fina wasetona a sopuiwa. Ulela waco woku kapa kapa vondiyelo okuti ocinyi caco ci taima ño hū.²¹ Vombalaka yoku ñualéhēla la

Yehova, posamua yongumbo yi li kovaso yuvangi, Arone lomāla vaye valume va yi sokiya tunde oñolosi toke komēle kovaso a Yehova. Ci linga ocisila cenda hũ kovitumbulukila viaco viosi via Isareli, haico va Isareli va ci lingainga.

OSEMANA 28 YENYENYE LINENE –4 YA MBALAVIPEMBE

OVOKUASI A SANGIWA VONDAKA YA SUKU | ETUNDILO 29-30

“Oku Eca Ocilumba ku Yehova”

(Etundilo 30:11, 12) Yehova yu wa popia la Mose hati, ¹² eci o tenda va Isareli ndeci va tenda tenda, oco va ece omunu omunu ku Yehova eci a yovola laco omuenyo waye eci o va tenda, okuti pokati kavo ka peya efengi eci va tendiwa.

***perspicaz*-volume 3 kem. 396**

Oku Sonehisa

Ko Sinai. Oku sonehisa kuatete Yehova a handeleka, kua lingiwa eci va Isareli va tunga ovilombo ko Sinai, kosāi yavali yunyamo wavali noke lioku Tunda Kegito. Kepata lepata kua nōliwa usongui umue oco a kale locikele coku sonehisa epata lia-ye okuti, o kuatisa Mose oku tēlisa upange waco. Ka kua sonehiwile lika akuenje va kuatele 20 ale ceci ci pitahāla anyamo aco okuti va nōliwile oku enda kuyaki, pole Ocihandeleko ca kisikile okuti vana va sonehiwa omunu lomunu wa sukilile oku feta elisimu yomeyu yosiekeleye omo liupange wotavernakulu. (Etu. 30:11-16; Ate. 1:1-16, 18, 19) Vana va sonehisiwa vo cosi ca tēla 603.550, oku kongelamo va Lewi vana ka va ponduile oku kuata ocipiñalo cimue vofeka. Ovo ka va fetaile elisimu lalimue votavernakulu kuenda ka va kisikiwile oku panga onepa kuyaki.—Ate. 1:44-47; 2:32, 33; 18:20, 24.

(Etundilo 30:13-15) Eci ceca omunu wosi o tendiwa ceci, omeyu yosiekeleye yolombongo vionembele. Osiekeleye yasoka lakui avali kolongera. Omeyu yosiekeleye ocilumba coku Yehova. ¹⁴ Vosi va tendiwa, ava va tēla akui avali kanyamo kua supa, va ece ocilumba ca Yehova. ¹⁵ Olohuasi ka vi vokinya lolosuke ka vi tepulula komeyu yaco yosiele

eci va eca ocilumba ca Yehova coku tuvika ho likutilila ovimuenyo viene.

***perspicaz*-volume 1 kem. 551**

Olombanjaile

Olombanjaile vimue via enda oku kisikiwa Vocihandeleko. Eci Mose a sonehisa va Isareli, akuenje vosi va kuatele 20 ale ceci ci pitahāla anyamo aco, va sukilile oku eca ocisembi coku yovola omuenyo wavo okuti “omeyu yosiekeleye yolombongo vionembele.” “Ocilumba ca Yehova” oco ca enda oku tuvika akandu avo kuenda ca enda oku tiamisiwila “kefendelo liombalaka yoku ñualēhēla la Yehova.” (Etu. 30:11-16) Ulume umue ukuakukonomuisa ovolandu o tukuiwa Josefo u Yudea (*A Guerra Judaica*, VII, 218 [vi, 6]), wa popia okuti, ‘osiekeleye yolombongo vionembele’ noke via enda oku fetiwa unyamo lunyamo.—2 Asa. 24:6-10; Mat. 17:24; tanga *IMPOSTO*.

(Etundilo 30:16) O tambula ku va Isareli olombongo vioku tuvika, o vi tiamisa kefendelo liombalaka yoku ñualēhēla la Yehova ha vi lingi ndonjivaluko ku va Isareli kovaso a Yehova oku likutilila ovimuenyo viene.

***utala wondavululi*, 1/11/2011 kem. 12 ocin. 1-2 kelimi Lioputu**

Wa ci Kūliha?

Upange Vonembele ya Yehova ko Yerusalaī wa enda oku kuatisiwa ndati lolombanjaile?

Ovopange alua a enda oku lingiwa vonembele a enda oku kuatisiwa lelisimu, ca piāla enene lonepa yekūi ya enda oku kisikiwa. Pole, kua kalavo olonjila vikuavo vioku feta elisimu. Ndeci, eci otavernakulu ya tungiwa, Yehova wa handeleka Mose oco a kongole ku va Isareli va sonehiwa omeyu yosiekeleye yopalata ‘ndocilumba ca Yehova.’—Etundilo 30:12-16.

Citava okuti, u Yudea lu Yudea wa kuatele ocituwa coku eca omeyu yaco yosiekeleye ndelisimu unyamo lunyamo vonembele. Eyi oyo elisimu Yesu a handeleka Petulu oku feta locingangu cimosi ca tunda vomēla yombisi.—Mateo 17:24-27.

Oku Konomuisa Lutate Ovina vi Sangiwa Vembimbiliya

(Etundilo 29:10) Onena onui kovaso yolombalaka yoku ñualéhêla la Yehova. Arone lomāla vaye va kapa ovaka avo kutue wonale.

perspicaz-volume 2 kem. 762 ocin. 5

Ovaka

Oku Kapiwa Ovaka. Kosimbu va enda oku linga ovina vialua lovaka, ndeci oku kapiwa ovaka komunu umue ale kocikuata cimue lovimāho via litepa. Ocimāho ca velapo celinga liaco, oku tukula omunu ale ocina cimue okuti ca nōliwa. Vokuenda kuocipito coku tumbika ocitunda, Arone lomāla vaye va kapa ovaka avo kutue wonale kuenda wovitupi vivali via laikele oku lumbiwa, loku limbuka okuti ovinyama viaco via kala oku lumbiwila mekonda liavo, oco ovo va linge ovitunda via Yehova Suku. (Etu. 29:10, 15, 19; Ovis. 8:14, 18, 22) Eci Suku a handeleka Mose oco a nōle Yehosua nda kapiñala kaye, Mose wa kapa ovaka aye ku Yehosua, una okuti weya oku “yuka le Espiritu liolondunge” kuenje co kuatisa oku songuila ciwa va Isareli lonjila yimue ya sunguluk. (Esin. 34:9) Oku kapiwa ovaka kua enda oku lingiawo komanu vana va nōliwile oku piñainya esumūlūho limue. (Efet. 48:14; Mar. 10:16) Yesu Kristu wa lamba ale wa kapa ovaka komanu vamue eye a sakula. (Mat. 8:3; Mar. 6:5; Luka 13:13) Kapuluvi amue ongavelo yespiritu sandu lia eciwa pocakati coku kapiwa ovaka kovapostolo.—Ovil. 8:14-20; 19:6.

(Etundilo 30:31-33) Popia lava Isareli huti, Ulela u u linga ulela wange u kola woku waveka kovitumbulukila viene viosi. ³² Ka witaliwa ketimba liomunu waño. Ka ci tava oku tunga ukuavo wa lisoka lawo. U kola. Kokuene u kola. ³³ U o tunga eci ca soka lawo, lu o waveka lawo omunu waño, o tepiwa ku vakuavo.

perspicaz-volume 3 kem. 753 ocin. 8

Oku wavekiwa, Oku waveka

Vocihandeleko Yehova a ecele ku Mose, eye wa sonaha ndomo ulela woku waveka wa laikele oku lingiwa. Vulela waco mua kongelele olosimbolua via velapo, ndeci omira, okanela kelemba liwa, kalamu yelemba liwa, okasia kuenda ulela wasetona. (Etu. 30:22-25) Ca kala ekandu oku linga ulela

waco loku u kapa komunu umue ka nōliwile. (Etu. 30:31-33) Vupopi wocindekaise eci ca lekisile esilivilo kuenda oku kola kuocikele cimue ca imbiwa uvangi poku wavekiwa lulela u kola.

Oku Tangiwa Kuembimbiliya

(Etundilo 29:31-46) Oco o nyañula ocitupi cocikundi loku teleka ositu yaco apa pa kola. ³² Ositu yaco yocitupi lolombolo vi li vuhamba, Arone lomāla vaye va vi lia kuvelo wombalaka yoku ñualéhêla la Yehova. ³³ Ovo va lia evi va likutilila lavio vioku tuvika ekandu, ha va ihiwa ocikundi kuen-da oku va kolisa; puāi u ka situe lavo ka ka lieko, momo vi kola. ³⁴ Nda cimue cositu cocikundi, pamue combolo, ci siala toke komēle, oco o yoka oheta yaco londalu; ka yi ka liwe, momo yi kola. ³⁵ Oco o linga la Arone lomāla vaye, ndovina viosi nda ku sapuila, oloneke epanduvali o va iha ocikundi. ³⁶ Eteke keteke o lumba onale yocilumba cekandu coku tuvika; oco o yelisa utala loku tuvikilapo, kuenje u waveka oku u kolisa. ³⁷ Oloneke epanduvali o likutilila utala oku tuvika, loku u kolisa. Utala u kola ca piāla, viosi vi lambako vi kola. ³⁸ Evi o lumbila kutala vievi: eteke keteke cenda hū olomeme vivali viunyamo. ³⁹ O lumba omeme omēle, oñolosi omeme yikuavo. ⁴⁰ Kumue lome-me yatete ku lumbiwa onepa yekui yefa yosema ya fina ya tengiwa lonepa yakuāla yohine yulela vo sopola vocine; kuenda onepa yakuāla yohine yovinyu viocilumba coku nyua. ⁴¹ Omeme yikuavo o yi lumba oñolosi. O linga layo ndocilumba comēle cosema, locilumba caco covinyu, elemba li pepa, ocilumba covondalu coku Yehova. ⁴² Ci linga ocilumba coku pia elisi cenda hū kovitumbulukila viene. Ci lumbiwila kovaso a Yehova kuvelo wombalaka yoku ñualéhêla la Yehova, haiko ñualéhêla lene si popi love. ⁴³ Oko ndi ñualéhêla la va Isareli kuenje ombalaka yi kolisua lulamba wange. ⁴⁴ Ombalaka yoku ñualéhêla la Yehova lutala ndi vi kolisa. Arone layevo lomāla vaye ndi va kolisa ha va mbumbila komangu yutunda. ⁴⁵ Ndi tunga pokati ka va Isareli si lingi Suku yavo. ⁴⁶ Va kulīha okuti ame ndi Yehova Suku yavo nda vopa vofeka ye Egito si tungi pokati kavo. Ame ndi Yehova Suku yavo.